

SLUŽBA OSLOBODENIA

Doktrínálna komisia Medzinárodnej služby
Katolíckej charizmatickej obnovy

SLUŽBA OSLOBODENIA

Doktrínálna komisia Medzinárodnej služby
Katolíckej charizmatickej obnovy

Deliverance Ministry

by the Doctrinal Commission of International

Catholic Charismatic Renewal Services

Copyright © 2021 CHARIS (Catholic Charismatic Renewal International Service)

Published by CHARIS

Palazzo San Calisto

00120 Vatican City

tel.: +39 06 6988-7126/27

e-mail: info@charis.international

website: www.charis.international

Printed by: GRAPHIC ART 6 SRL - ROMA

Cover design: Stacy Innerst, Pittsburgh, Pennsylvania, USA

Služba oslobodenia

Doktrinálna komisia Medzinárodnej katolíckej charizmatickej obnovy

Všetky práva vyhradené.

Slovenské vydanie © Christian Project Support, s.r.o., 2022.

www.ver.sk info@ver.sk

Preklad: Lukáš Vaník

Jazyková korektúra: Alena Ješková

Grafické zalomenie: christianstudio.sk

Dizajn originálnej obálky: Stacy Innerst, Pittsburgh, Pennsylvania, USA

ISBN: 978-80-89793-35-8

ISBN pdf kniha: 978-80-8231-039-2

ISBN epub kniha: 978-80-8231-040-8

ISBN mobi kniha: 978-80-8231-041-5

Nihil obstat: Mons. Prof. ThDr. Joseph Krupa, PhD., censor

Imprimatur: Mons. Joseph Hal'ko, episcopus auxiliaris bratislaviensis

Bratislavae, die 13 Ianuarii 2022, Prot. N. 103/2022

Obsah

Predslov	5
Predhovor	9
1. Úvod	11
1.1 Rozpoznávanie znakov čias	12
1.2 Rámec témy tejto knihy	18
1.3 Slovník termínov	19
2. Biblické základy	23
2.1 Satan v Starom zákone	24
2.2 Ježišovo víťazstvo nad satanom	26
2.3 Exorcizmus v Ježišovom verejnom účinkovaní	27
2.4 Exorcizmus v poslaní učeníkov	35
2.5 Exorcizmus v apoštolskej Cirkvi	38
2.6 Oslobodenie a kresťanský život	41
3. Teologický kontext	49
3.1 Služba oslobodenia v širšej perspektíve	50
3.2 Chápanie duchovnej poviazanosti	55
3.3 Pôvod duchovnej poviazanosti	63
3.4 Vysvetlenie útlaku	73
3.5 Vysvetlenie služby oslobodenia	77
4. Exorcizmus a služba oslobodenia v dejinách Cirkvi	83
4.1 Exorcizmus v dielach cirkevných otcov	83
4.2 Postupná regulácia konania exorcizmov	87

4.3 Kánonické právo	89
4.4 Dokument Kongregácie pre náuku viery: <i>List ordinárom ohľadom noriem exorcizmu</i>	89
4.5 Záver	91
5. Pastoračné usmernenia	93
5.1 Kto môže vykonávať službu oslobodenia?	94
5.2. Kedy je vhodné vykonávať oslobodenie?	98
5.3. Oslobodenie a uzdravenie	103
5.4 Podstatné prvky služby oslobodenia	104
5.5 Starostlivosť po vykonaní oslobodenia	118
5.6 Čomu sa treba pri službe oslobodenia vyhnúť?	120
6. Záver	129
Poznámky a odkazy	131
Doslov cenzora k textu publikácie	141

Predslov

Služba oslobodenia je jedným z najväčších darov Ducha Svätého, ktorý svedčí o hojnosti milosti udelenej Bohom celej Cirkvi skrze Katolícku charizmatickú obnovu.

Kde sa ohlasuje evanjelium, tam Božie kráľovstvo šíri svoje svetlo a pokoj a vyžaruje svoju nesmierne veľkú uzdravujúcu silu. Katolícka charizmatická obnova počas desaťročia trvajúceho prežívania tejto skutočnosti zakúsila, že ohlasovanie Radosnej zvesti o láske Boha Otca, ktorý ľudstvu odpúšťa skrze Ježiša, Božieho Syna, oslobodzuje ľudí od hriechu a tým, že ich naplňuje Duchom Svätým a povoláva ich k novému životu Božích detí, umožňuje im mať účasť na Božej prirodzenosti. Inými slovami, oni zakúsili stretnutie s Ježišom Kristom, ktorý opäť vstal, žije a mení ľuďom život. V dôsledku toho nielenže začali väčšmi vnímať Božie milosrdenstvo a svoju dôstojnosť Božích detí, ale získali aj jasnejšie chápanie temných bodov vo svojom živote, ktoré im bránia vytvárať spoločenstvo s Bohom i s ľuďmi a žiť naplno kresťanský život. Ako nám pripomína aj evanjelium, prítomnosť svetla Slova odkrýva temnotu, ktorá je v nás (porov. *Jn 1, 5*).

Predslov

Mnohí ľudia, ktorí boli evanjelizovaní prostredníctvom Kato-
lickej charismatickej obnovy, si veľmi skoro začali uvedomovať
svoj vnútorný boj a mnohé vlastné nedoriešené problémy. Začali
vidieť, že existujú duchovné putá, ktoré ich držia v zajatí, a preží-
vali ťažkosť, ba priam neschopnosť oslobodiť sa vlastnými silami
od tohto bremena. Láska inšpirovaná Duchom Svätým v rámci
Charismatickej obnovy už na jej samom začiatku vzbudila túžbu
modliť sa za oslobodenie týchto mužov a žien spod duchovnej
poviazanosti, ktorá ich ničila, a pomôcť im v ich vnútornom boji.
Svetlo, pochádzajúce z modlitby, múdre rozlišovanie a skúsenosť
ukázali, že v niektorých prípadoch duchovná poviazanosť, trápia-
ca týchto ľudí, je následkom priameho pôsobenia diabla. A pres-
ne sem služba oslobodenia patrí. Je to dar Duchu Svätého, ktorý
je prítomný už od čias prvotnej Cirkvi.

Aj keď sa služba oslobodenia výrazne líši od veľkého (ale-
bo verejného) exorcizmu, ktorý sa vykonáva podľa predpísané-
ho obradu a je rezervovaný biskupom a nimi určeným kňazom,
umožňuje nám pochopiť nesmierne veľkú uzdravujúcu a oslobo-
dzujúcu moc, ktorá vyžaruje z osoby Ježiša, Božieho Syna, v mene
ktorého sa oslobodenia dovolávame. Je tiež radostným znovuob-
javením bohatstva nášho krstu, ktorý z každého veriaceho robí
úd Kristovho tela, a do istej miery aj účastníka na božských výsa-
dách Krista – Hlavy. Služba oslobodenia v tomto smere pomáha
zdôrazniť dôležitú úlohu, ktorú laickí veriaci môžu a musia zo-
hrať pri evanjelizácii, pri materinskom poslaní Cirkvi, ktorým je
uzdravovanie rán ľudstva, a pri rozširovaní Božieho kráľovstva
všade a do každej spoločenskej oblasti. Poslanie sedemdesiatich
dvoch učeníkov, ktorí dostali účasť na Kristovej moci vyháňať dé-

Služba oslobodenia

monov (porov. *Lk 10, 17*), je predzvestou zapojenia sa všetkých laických veriacich do ohlasovania evanjelia a do oslobodzovania ľudí spod duchovného pôsobenia satana, ktoré trápi také veľké množstvo duší.

Niekoľko rokov po vydaní brožúrky „*Modlitba za uzdravenie*“ („*Prayer for healing*“) sa teraz teším z pohľadu na novú brožúrku vydanú doktrinálnou komisiou ICCRS na tému „*Modlitba oslobodenia*“. Úžitok plynúci z tejto brožúrky je dvojaký. Jeden z nich by sa dal vyjadriť slovami „pre Katolícku charizmatickú obnovu od Cirkvi“ – doktrinálna komisia si totiž počas prípravy textu uchovávala úzke spojenie s Cirkvou. Komisia prijala usmernenia Kongregácie pre náuku viery, ako aj rady mnohých teológov a expertov v tejto oblasti. Celú tému dôkladne podložila pevnými biblickými základmi, patristickými dielami a učným Cirkvi.

Takto dedičstvo učenia a pastoračnej praxe starovekej cirkevnej tradície slúži na podporu skúsenosti Charizmatickej obnovy a služba oslobodenia je tak postavená na pevnom základe viery Cirkvi. Ten druhý úžitok by sa dal vyjadriť slovným spojením „pre Cirkev od Katolíckej charizmatickej obnovy“. Táto nová úvaha o službe oslobodenia, ktorú podnietila dlhodobou zaužívaná prax v rámci Katolíckej charizmatickej obnovy, môže teraz pomôcť celej Cirkvi – laikom, klerikom aj zasväteným osobám – stať sa citlivejšími na tento „krstný dar“ daný všetkým Kristovým učeníkom, ktorý by mal byť v duchovnom zástupe veriacich ocenený v celej svojej hodnote.

Dúfam, že táto brožúra poslúži ako spoľahlivá príručka – zvlášť pre tých, ktorí v rámci Katolíckej charizmatickej obnovy

Predslov

vykonávajú túto službu a slúžia tak svojim bratom a sestrám vo viere. Mám tiež nádej, že sa môže stať nástrojom na objavenie a prijatie tejto služby v našich časoch v rámci vzrušujúceho poslania novej evanjelizácie.

Kardinál Kevin Farrell
Prefekt Dikastéria pre laikov, rodinu a život

Predhovor

Mám veľkú radosť, že v mene celého ICCRS môžem predstaviť a odporučiť túto publikáciu nielen Katolíckej charizmatickej obnove, ale vôbec celej Cirkvi. Nepochybne bude užitočným prameňom pre tých, ktorí sú zapojení do služby oslobodenia a pre tých, ktorí chcú hlbšie uvažovať nad miestom oslobodenia v Ježišovej službe a v súčasnom živote Cirkvi.

Tento text začal vznikať ako reakcia na rôzne prosby, ktoré ICCRS dostávala – prosby o rôzne informácie a vysvetlenia ohľadom služby oslobodenia v katolíckom kontexte. V reakcii na ne začala naša doktrínálna komisia pracovať na náčrte teologickej a ekleziálnej štruktúry služby oslobodenia a tvoriť pre ňu i určité pastoračné usmernenia. Tieto úvahy sa potom rozposlali rôznym teológom po celom svete na ďalšie pripomienkovanie a uvažovanie.

V apríli 2014 ICCRS usporiadala v Ríme kolokvium o službe oslobodenia. Toto pritiaхло veľké množstvá teológov a služobníkov oslobodenia z celého sveta. Toto kolokvium bolo napokon časom hlbokého uvažovania, pričom bol na ňom i priestor na diskusiu a výmenu názorov. Prišli sme na to, že v tejto oblasti

Predhovor

existuje množstvo rôznych prístupov, ktoré odzrkadľujú rozmanitosť kultúr.

Po tomto kolokviu sa hlavnými autormi textu stali Dr. Mary Healyová, predsedníčka Doktrinálnej komisie ICCRS a profesorka bibliistiky vo veľkom Seminári Božského Srdca v Detrote v Spojených štátoch amerických a otec Etienne Vetö, profesor teológie na Pontifikálnej gregoriánskej univerzite v Ríme. Konečný koncept sa pred prezentáciou pred Kongregáciou pre náuku viery rozposlal širšej komisii. Následne sme s radosťou prijali správu z Kongregácie, že náš text neobsahuje žiadne vieroučné chyby.

Tento tak dychtivo očakávaný dokument vám teda môžem s veľkou radosťou odporučiť. V mene celej ICCRS by som chcela poďakovať všetkým, ktorí nejakým spôsobom prispeli k vytvoreniu tejto publikácie. Obzvlášť sme hlboko zaviazaní doktorke Healyovej a otcovi Vetövi a tým, ktorí tak ochotne poslúžili ako členovia doktrinálnej komisie. Poďakovanie chcem vyjadriť aj kardinálovi Kevinovi Farrellovi, prefektovi Dikastéria pre laikov, rodinu a život, ktorý si uprostred mnohých povinností našiel čas na prečítanie tohto dokumentu, pohotovo zareagoval a zaslal svoj inšpiratívny predslov.

Som si istá, že sa táto brožúra osvedčí ako užitočný prameň informácií pre ľudí v charizmatickej obnove a pre všetkých tých, ktorí sa usilujú plnšie pochopiť alebo vykonávať túto dôležitú službu. Obzvlášť sa teším z toho, že bude vydaná v Jubilejnom roku, v ktorom slávime päťdesiate výročie Katolíckej charizmatickej obnovy.

Michelle Moranová,
prezidentka ICCRS
január 2017

1

Úvod

*On nás vytrhol z moci tmy
a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna.*

– List Kolosanom 1, 13

Pápež František mnohých prekvapil, keď začal hovoriť o téme, o ktorej boli mnohí presvedčení, že je len akýmsi pozostatkom minulosti – o diablove. Svätý Otec vo svojich homíliách opakovane hovorieval o satanovej stratégii zla, o tom, ako s ním máme bojovať a ako môžeme v Kristovi nad Zlým zvíťaziť. Hovoril, že nejde o nič menej než o večný údel duší. Povedal, že Ježiš prišiel,

aby nám daroval slobodu... a oslobodil nás spod otroctva, do ktorého nás diabol uvrhol. Tu nejde o nejaké prehánanie. Prebieha boj a v stávke je večná spása. Musíme teda neustále bdieť a dávať si pozor na klamstvá a zvody zla.¹

Úvod

Svätý Otec vidí, že je potrebné Cirkev prebudiť a uviesť do duchovnej reality, na ktorú sa príliš často zabúda. Náš život na zemi je nielen putovaním vo viere, ale aj ustavičným bojom proti zlu a satanovi, kniežatú temnôt, ktorí sa nás neustále snažia oddialiť od Krista a vrhnúť nás do zajatia hriechu, zmätku, zatrpknutosť, cynizmu a beznádeje. V Kristovi sme však oslobodení od vlády satana a dostávame silu odporovať jeho ďalšiemu vplyvu.

Varovné postrehy pápeža Františka majú hlboké korene vo Svätom písme a Tradícii. Nový zákon hovorí veľa o pôsobení diabla a o tom, ako zlých duchov poraziť. Katolícka tradícia predkladá múdrosť a nespočetné príklady duchovného boja: od vyhánania zlých duchov vykonávaných svätým Antonom Pustovníkom, Katarínou Sienskou a mnohými ďalšími až po zásady duchovného rozlišovania vyučované svätým Ignáčom z Loyoly. Toto biblické a tradičné učenie je hlavným prameňom úvah o službe oslobodenia tak, ako sa dnes praktizuje.²

Cieľom tejto knihy je ponúknuť tak teologické úvahy o službe oslobodenia, ako aj pastoračné smernice pre jej vykonávanie v súlade s katolíckou vierou. Táto kniha je primárne určená hnutiu Katolíckej charizmatickej obnovy, pretože mnohí, ktorí túto službu vykonávajú, práve z nej pochádzajú.³ Dúfame však, že tieto úvahy budú užitočné aj ľuďom mimo Obnovy a pomôžu celej Cirkvi lepšie pochopiť službu oslobodenia a otvoriť sa jej.

1.1 Rozpoznávanie znakov čias

Prečo je služba oslobodenia v súčasnosti pre Cirkev takou dôležitou témou? V úvahách tejto knihy sa snažíme vo svetle

evanjelia skúmať „znamená čias“ tak, ako to od nás žiadal Druhý vatikánsky koncil.⁴ Pozoruhodný rozkvet služby oslobodenia v posledných rokoch je tak ovocím duchovnej obnovy v Cirkvi, ako aj prejavom odpovede na naliehavú potrebu súčasnej spoločnosti.

Cirkev v niektorých častiach sveta prežíva obnovu: v mnohých katolíkoch sa prebúdza nová láska k Duchu Svätému, laici sa stávajú aktívnymi, objavuje sa väčší smäd po Písme, zápal pre evanjelizáciu a odhodlanie venovať čoraz viac času a energie boju za spravodlivosť a pokoj. Zároveň však vidíme aj znamená rastúcej temnoty. V Európe, Severnej Amerike a Oceánii vytvoril všeobecný odpad od kresťanskej viery spolu s čoraz agresívnejším sekularizmom duchovné vákuum, ktoré sa mnohí ľudia snažia zaplniť okultnými praktikami, špiritizmom, slobodomurárstvom, novopohanstvom, spiritualitou New Age či dokonca priamo otvoreným satanizmom. Kníhkupectvá a internet zaplavili množstvá okultných a špiritistických materiálov. Mnohí mladí ľudia sú vystavení silám temna prostredníctvom satanistických foriem hudby alebo počítačových hier. V Latinskej Amerike zas praktizovanie viery pokleslo v dôsledku rastúceho vplyvu povier a synkretických praktík, medzi ktoré patrí náboženstvo Santería alebo uctievania takzvanej „Svätej Smrti“ (*Santa Muerte*). V iných oblastiach, zvlášť v niektorých častiach Afriky a Ázie, sa kresťania často uchýľujú k čarodejníctvu, mágii, kliatbam, uctievaniu predkov, seansám, fetišizmu či iným okultným praktikám. Všetky tieto činnosti môžu človeka viesť do stavu démonskej poviazanosti.

Úvod

Duchovne nebezpečné však nie sú len okultné praktiky. Rozšírenie globálnej kultúry hedonizmu a materializmu prispelo k rozšíreniu nemorálnych modelov správania, medzi ktoré patrí sexuálna promiskuita, pornografia, konzumný spôsob života a závislosť od drog, ktoré tiež môžu viesť k duchovnej poviazanosti. Takéto modely správania zasa prispeli k rozpadu rodiny, ktorý je dnes až taký častý, že v súčasnosti žije doma s oboma biologickými rodičmi menej než polovica detí na svete. Tí, ktorí nezakúsili lásku otca alebo stabilný rodinný život, sú často hlboko zranení, a tak aj náchylnejší na upadnutie do duchovného klamu a útlaku. V mnohých oblastiach sveta sú ľudia navyše traumatizovaní terorizmom, náboženským prenasledovaním, vojnou, etnickými čistkami alebo hromadnou migráciou, čo vedie k tomu, že sú z duchovného hľadiska ešte zraniteľnejší.

No zatiaľ čo dochádza k týmto spoločenským zmenám, katolíci akosi čoraz menej hovoria o zlých duchoch a ich reálnom vplyve na život človeka. Teológovia a kazatelia zvyknú často zľahčovať alebo aj otvorene popierať existenciu satana. Táto nevera v existenciu zlých duchov pretrváva aj napriek jasným tvrdeniam Katechizmu a posledných pápežov.⁵ Mnohých kňazov – v duchu akejsi nezdravej kritiky voči Písmu – učili, že evanjeliové rozprávania o posadnutosti zlými duchmi majú brať len ako primitívny spôsob rozprávania o duševných chorobách. Následkom toho mnohí kazatelia a katechéti neradi rozprávajú o diablove, pretože majú pocit, že táto téma sa hodila skôr do poverčivejších čias, ktoré predchádzali dnešnú, modernú dobu.

V dôsledku tohto mlčania mnohí katolíci, vrátane kňazov, dostatočne nechápu diabla a jeho úskoky. V homíliách, kate-

chézach a prednáškach určených na formovanie viery sa hovorí len pramálo o tom, ako odolávať útokom Zlého a ako sa oslobodiť spod jeho vplyvu. Paradoxne, následkom tohto mlčania sa v ľuďoch – a to zvlášť tých, ktorí nemajú dostatočné vedomosti o viere – prebudil nezdravý strach z démonického ríše. Všetky tieto aspekty súčasnej situácie viedli k vzniku nesmierne veľkej, no zároveň nenaplnenej potreby oslobodenia spod duchovnej poviazanosti a démonického útlaku. Je priam tragické, že katolíci v niektorých oblastiach vyhľadávajú pomoc a úľavu od démonického trápenia u rôznych šamanov a špiritistov, pretože neveria, že by im v tomto smere mohla pomôcť Cirkev, alebo ako tomu býva v niektorých prípadoch, aj pomoc v Cirkvi hľadajú, no nenachádzajú ju, pričom nepotrebujú ani slávnostný exorcizmus, ani lekársku pomoc, ale jednoduché oslobodenie. V niektorých oblastiach sa katolíci radšej s prosbou o pomoc obracajú na letničné cirkvi či nezávislé charizmatické služby.⁶ Nedostatočné chápanie služby oslobodenia je taktiež prekážkou evanjelizácie, keďže domorodci si väčšmi uvedomujú moc zlých duchov, než si samotní katolícki misionári uvedomujú oslobodzujúcu moc mena Ježiš. Je nevyhnutne potrebné, aby sa Cirkev prebudila a uvedomila si túto závažnú situáciu.

No kým boli niektorí katolíci ovplyvnení skepticizmom a sekularizáciou, začala sa zároveň prebúdzat' biblická, liturgická a katechetická obnova, ktorá viedla k zvolaniu Druhého vatikánskeho koncilu. Ovocie Koncilu čiastočne vidno v novej evanjelizácii, v Katolíckej charizmatickej obnove a iných nových cirkevných hnutiach. Jadrom tejto cirkevnej obnovy je vstup laikov do ich vlastnej dôstojnosti a úloh, ktoré majú ako pokrstení členovia

Úvod

Kristovho tela. Sú povolání k dokonalosti svätosti a plnej účasti na poslaní Cirkvi.⁷

Služba oslobodenia v jej súčasnej katolíckej forme vzišla z Katolíckej charizmatickej obnovy, z hnutia, ktoré sa začalo v roku 1967 vyliatím Ducha Svätého na skupinu študentov v Pittsburghu v americkej Pensylvánii.⁸ Obnova je charakterizovaná život premieňajúcou skúsenosťou prítomnosti a moci Ducha Svätého, ktorá nepozná rozdiel medzi laikmi, kňazmi a zasvätenými osobami. Takýto zážitok pritom zažívajú tak laici, ako aj kňazi a zasvätené osoby. Vďaka Obnove, tomuto „prúde- niu milosti“⁹ (týmto slovom toto hnutie opätovne opísal aj pápež František), sa laici začali oveľa viac zapájať do misie Cirkvi – do vyučovania, vedenia spoločenstiev a služby príhovornej modlitby za druhých. Obnova tiež priniesla nový ekumenický impulz, v rámci ktorého katolíci zakúsili na úplne novej úrovni duchovné spoločenstvo s inými kresťanmi, zakladajúce sa na ich spoločnej skúsenosti s Duchom Svätým a hlbšieho obrátenia ku Kristovi.

Nie je žiadna náhoda, že toto nové uvedomovanie si Ducha Svätého prinieslo tiež nové uvedomenie si zlých duchov a ich vplyvu na život človeka. Duch Svätý, ktorý zjavuje Krista, kresťanom zároveň darúva väčšiu citlivosť na všetko to, čo sa protiví Kristovi a jeho kráľovstvu a umožňuje im existenčnú skúsenosť Kristovho víťazstva. Obnova takto prispela k opätovnému objaveniu prvku katolíckej tradície, na ktorý sa dlho zabúdalo: týmto prvkom je to, že kresťanský život v sebe zahŕňa aj duchovný boj a že oslobodzovanie od zlých duchov patrí k poslaniu, ktoré Ježiš zveril Cirkvi.

Služba oslobodenia

Služby oslobodenia sa v súčasnosti prvýkrát objavili v kontexte služby modlitby za uzdravenie. Takýmto spôsobom sa reagovalo na potreby tých, ktorí rôznymi spôsobmi trpeli v dôsledku vplyvu zlých duchov.¹⁰ V drvinej väčšine týchto prípadov démonického vplyvu nešlo o úplnú posadnutosť, takže pri nich nebolo ani možné, ani nutné vykonávať slávnostný exorcizmus. Bolo však potrebné pomôcť ľuďom oslobodiť sa od démonického vplyvu v istej oblasti ich života. Prví vykonávatelia tejto služby čerpali múdrosť jednak z katolíckej tradície, no zároveň aj z myšlienok a činov iných charizmatických kresťanov. Mnohí túto službu vykonávali zdravo a v úplnej zhode s katolíckou vierou; služba niektorých však bola poznačená prehnanými prejavmi, nesprávnymi praktikami, senzáciečtivosťou alebo pomýlenými teologickými názormi. Rokmi služba oslobodenia dozrievala a mnohé nezdravé myšlienky a praktiky z nej vymizli. Napriek tomu však stále potrebuje jasné usmernenia a zo strany pastierov Cirkvi aj múdry dohľad a rozlišovanie.

Službou oslobodenia sa celkom jasne reaguje na obrovskú duchovnú potrebu súčasného sveta. Prostredníctvom nej mnohí ľudia veľmi intenzívne a osobne zakúsili pravdu, že Ježiš prišiel vyslobodiť zajatých. Tak ako bola služba oslobodenia podstatným prvkom evanjelizácie ranej Cirkvi, tak je i dnes podstatným prvkom novej evanjelizácie. A tak, napriek rôznym problémom a výzvam, stále platí rada svätého Pavla: „Ducha neuhášajte... Ale všetko skúmajte a čo je dobré, toho sa držte! Chráňte sa zla v akejkoľvek podobe!“ (1 Sol 5, 19. 21 – 22).

1.2 Rámec témy tejto knihy

Vzhľadom na rozmanitosť kultúrnych kontextov vo svete a nevyčerpatelného bohatstva darov udelených Duchom Svätým by sa služba oslobodenia dala rozoberať na základe rôznych modelov a prístupov. Niektorí ľudia používajú metódy oslobodenia, ktoré sú viac konfrontačné, iní menej. Niektorí vykonávajú službu oslobodenia v rámci modlitby za vnútorné uzdravenie, iní nie. Cieľom tejto knihy je poskytnúť všeobecné princípy a smernice, nie presadzovať taký alebo onaký model či prístup ako jediný oprávnený. Táto kniha nie je ani akousi inštruktážnou príručkou; nemožno ňou nahradiť tréning a skúsenosť. Existujú viaceré knihy, ktoré podávajú podrobnejšie praktické inštrukcie k službe oslobodenia.

Knihy sa okrem toho zameriava výlučne na modlitbu za oslobodenie, nie na modlitbu veľkého (či slávnostného) exorcizmu.¹¹ Veľký exorcizmus je liturgický obrad Cirkvi vykonávaný biskupom alebo kňazom, ktorý je biskupom právoplatne poverený oslobodzovaním posadnutých (porov. *KKC* 1673; *CIC* 1172). Oslobodenie naproti tomu vykonáva ktorýkoľvek veriaci na človeku, ktorý zakusuje slabšie formy démonického vplyvu.

Na záver treba povedať, že táto kniha ani neruší, ani nenahrádza smernice vydané miestnym biskupom alebo národnou biskupskou konferenciou. Všetci katolíci by mali verne nasledovať usmernenia svojich biskupov.

1.3 Slovník termínov

Terminológia používaná pri démonickom vplyve a modlitbe za oslobodenie nie je celkom ustálená. Niektoré termíny používajú rôzni autori odlišne; okrem toho sa tieto termíny niekedy používajú inak v odlišných regiónoch. V tejto knihe sa však budú používať nasledovné termíny takto:

Zaprisahávanie (angl. *adjuration*): vzývanie Božieho mena alebo mena Ježiš s cieľom prinútiť niekoho niečo urobiť. V kontexte služby oslobodenia to znamená naliehavo žiadať (zaprisahávať) démona v Božom alebo Ježišovom mene, aby prestal danú osobu trápiť alebo aby odišiel.

Služba oslobodenia (nazývaná tiež **jednoduchý exorcizmus**): úsilie v Ježišovom mene oslobodiť človeka od démonického útlaku alebo poviazanosti. Službu oslobodenia vykonávajú laici aj kňazi a jej súčasťou nie je žiadna oficiálna modlitba alebo liturgický obrad Cirkvi. Termín **služba oslobodenia** sa používa (na rozdiel od termínu modlitba za oslobodenie) preto, lebo táto služba je viac než len modlitba; jej súčasťou je aj privádzanie daného človeka k stretnutiu s Ježišom, ako aj sprevádzanie, pri ktorom je daný človek vedený k tomu, aby vyniesol na svetlo svoje vnútorné rany a prijal Kristovo uzdravenie; okrem toho sa pri službe oslobodenia okrem modlitby používajú aj priame príkazy.¹²

Démon (alebo **zlý duch**): padlý anjel, ktorý bol stvorený Bohom, ale zhrešil proti Bohu tým, že sa vzoprel jeho vláde a teraz sa snaží utláčať a ničiť ľudské bytosti.